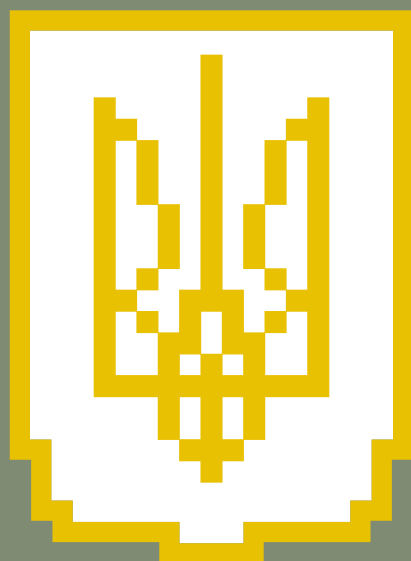

**Пільги та гарантії
для учасників
АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ
ОПЕРАЦІЇ**

Київ, 2015

ЗМІСТ

Статус учасника АТО	2
Як отримати посвідчення «Учасник бойових дій»	3
Пільги для учасників АТО	7
Реабілітація учасників АТО	11
Особливості надання відпусток військовослужбовцям під час особливого періоду	12
Особливості виплати винагород військовослужбовцям під час проведення АТО	14
Як отримати посвідчення «Інвалід війни» та одноразову грошову допомогу при пораненні, інвалідності чи смерті військовослужбовця	
Як отримати посвідчення «Інвалід війни»	16
Одноразова грошова допомога при пораненні	16
Одноразова грошова допомога у випадку смерті	19
Допомога на поховання	21
Як військовослужбовцю оформити пенсію	22
Як членам сім'ї учасника АТО отримати допомогу в місцевих органах державної влади і самоврядування	23
Як учасники АТО можуть отримати безоплатну правову допомогу	25
Список використаних нормативно-правових актів	26
Контактна інформація	27

Статус учасника АТО

Учасниками бойових дій визнаються:

військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та **працівники** Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України (СБУ), Служби зовнішньої розвідки України (СЗРУ), Держприкордонслужби (ДПС), Держспецтрансслужби, особи рядового і начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ (МВС), Управління державної охорони, Держспецзв'язку, Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), Державної пенітенціарної служби України (ДПТСУ) та інших утворених відповідно до законів України військових формувань,

які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і **брали безпосередню участь в антитерористичній операції***, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах проведення антитерористичної операції,

працівники підприємств, установ та організацій, які залучалися і **брали безпосередню участь в антитерористичній операції** в районах її проведення.

Пункт 19 частини 1 статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

*Період проведення антитерористичної операції – з 14.04.2014 до дати набрання чинності Указом Президента України про завершення проведення антитерористичної операції або військових дій на території України.

Як отримати посвідчення «Учасник бойових дій»

Залучені працівники

Керівник підприємства, установи, організації у місячний строк після завершення особами виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення зобов'язаний подати на розгляд **МІЖВІДОМЧОЇ КОМІСІЇ, утвореної при Державній службі у справах ветеранів війни та учасників АТО**, довідки та документи, які є підставою для надання особам статусу учасника бойових дій

МІЖВІДОМЧА КОМІСІЯ розглядає документи та у місячний строк приймає рішення щодо надання статусу учасника бойових дій, про що інформує керівників підприємств, установ, організацій та органи соціального захисту населення за місцем реєстрації особи

Посвідчення учасника бойових дій видає Державна служба у справах ветеранів та учасників АТО

Військовослужбовці та працівники військових формувань

Командир (начальник) військової частини (органу, підрозділу) або інший керівник установи, закладу у місячний строк після завершення особами виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення зобов'язаний подати на розгляд **ВІДОМЧОЇ КОМІСІЇ, утвореної при відповідному військовому формуванні***, довідки та документи, які є підставою для надання особам статусу учасника бойових дій

ВІДОМЧА КОМІСІЯ вивчає документи та протягом місяця приймає рішення, про що повідомляє Державну службу у справах ветеранів та учасників АТО

У разі виникнення спірних питань, що потребують міжвідомчого врегулювання, ВІДОМЧА КОМІСІЯ подає документи на розгляд МІЖВІДОМЧОЇ КОМІСІЇ

МІЖВІДОМЧА КОМІСІЯ розглядає документи, уточнює інформацію про осіб, подає запити, заслуховує свідків тощо, та у місячний строк з дня надходження документів приймає рішення, про що інформує відповідну ВІДОМЧУ КОМІСІЮ

Департаменти кадрової політики Мініборони, МВС, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецтрансслужби, Управління державної охорони, Адміністрації Держспецзв'язку, ДСНС, ДПТС організують видачу посвідчень учасника бойових дій, нагрудних знаків та листів талонів на право одержання проїзних квитків з 50-відсотковою знижкою від їх вартості

Порядок надання статусу учасника бойових дій учасникам АТО визначений у Постанові Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413 (далі – Порядок).

*Контактні дані ВІДОМЧИХ КОМІСІЙ та МІЖВІДОМЧОЇ КОМІСІЇ наведені в кінці брошури.

Необхідні документи:

Для військовослужбовців:

витяги з наказів, директив, розпоряджень, посвідчень про відрядження, оперативних завдань, журналів бойових дій, бойових донесень, дислокацій, книг нарядів, графіків несення служби, звітів, зведень, донесень, матеріалів спеціальних (службових) розслідувань за фактами отримання поранень,

а також інші офіційні документи, видані державними органами, що містять достатні докази про безпосередню участь особи у виконанні завдань АТО у районах її проведення.

Для залучених працівників підприємств, установ, організацій:

документи про безпосередвтяги з наказів, розпоряджень, посвідчень про відрядження, книг нарядів, матеріалів спеціальних (службових) розслідувань за фактами отримання поранень),

а також документи, що були підставою для прийняття керівниками підприємств, установ чи організацій рішення про направлення осіб у відрядження для безпосередньої участі в АТО.

У разі неподання командиром (начальником) військової частини (органу, підрозділу) або іншим керівником установи, закладу до комісії документів, необхідних для надання статусу учасника бойових дій, військовослужбовці військових формувань можуть САМОСТІЙНО звернутися до відповідної відомчої комісії.

У разі неподання керівником підприємства, установи, організації до міжвідомчої комісії документів, необхідних для надання статусу учасника бойових дій, особи з числа залучених працівників можуть САМОСТІЙНО звернутися до міжвідомчої комісії.

Для самостійного підтвердження участі в АТО бажано також мати:

/ довідку учасника бойових дій (видається в стройовій частині);

/ витяг з наказу військової частини про перебування в списках частини та виконання завдань у зоні АТО (видається у стройовій частині);

/ печатку у військовому квитку (ставиться в стройовій частині в деяких бригадах).

Додаткові документи для доведення участі в АТО:

/ довідка про участь в АТО;

/ довідка про прикріплення до військової частини;

/ медичні документи (ВЛК, епікризи військових шпиталів);

/ копії посвідчень про відрядження (у разі наявності);

/ копії документів про отримання поранень (у разі наявності).

Усі копії документів повинні бути завірені підписом командира (начальника) військової частини (органу, підрозділу), установи чи закладу та скріплені гербовою печаткою.

Учасники антитерористичної операції, звільнені з військової служби, подають документи через комісії обласних військових комісаріатів та міського військового комісаріату міста Києва.

З метою уникнення помилкового написання прізвища, імені та по-батькові бажано також надати копію першої сторінки паспорта громадянина України.

Разом з усіма документами особа, яка претендує на отримання статусу учасника бойових дій, має надати письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

У випадку відмови в наданні статусу учасника бойових дій, це питання може повторно виноситися на розгляд відомчої комісії за рішенням керівника відповідного міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади чи іншого державного органу (Міноборони, МВС, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецтрансслужби, Управління державної охорони, Адміністрації Держспецзв'язку, ДСНС, ДПтС), міжвідомчої комісії – за рішенням Міністра соціальної політики.

Комісія або міжвідомча комісія **ПОЗБАВЛЯЄ СТАТУСУ УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ** у разі:

/ наявності обвинувального вироку суду, який набрав законної сили, за вчинення особою умисного тяжкого або особливо тяжкого злочину в період участі в антитерористичній операції;

/ виявлення факту підроблення документів про участь в антитерористичній операції, у забезпеченні її проведення або надання недостовірних даних про особу;

/ подання особою заяви про позбавлення її статусу учасника бойових дій.

Державна служба у справах ветеранів війни та учасників АТО забезпечує ведення **єдиного державного реєстру учасників бойових дій**.

У разі відмови в наданні статусу учасника бойових дій, рішення може бути оскаржене особою в судовому порядку. У разі звернення громадян до суду стосовно встановлення факту участі в бойових діях чи інших подіях, які дають право на визначення їх учасниками бойових дій і прийняття судом відповідного позитивного рішення, таке рішення суду визнається як документ, що підтверджує право громадянина на визнання його учасником бойових дій.

Пільги для учасників АТО

медичні

житлово-комунальні

1/ Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках сплати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку від сплати, та додатково 10,5 кв. метри на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 75-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку від сплати та 21 кв. метр на сім'ю);

2/ Пільги щодо сплати за житло, комунальні послуги та паливо надаються учасникам бойових дій та членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього. Площа житла, на яку нараховується 75-відсоткова знижка від сплати визначається у максимально можливому розмірі в межах загальної площі житлового приміщення (будинку) згідно з нормами користування (споживання), встановленими цими пунктами, незалежно від наявності в складі сім'ї осіб, які не мають права на знижку від сплати. Якщо в складі сім'ї є особи, які мають право на знижку від сплати в розмірі, меншому ніж 75 відсотків, спочатку обчислюється в максимально можливому розмірі 75-відсоткова відповідна знижка від сплати;

| безкоштовне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів;

| першочергове безкоштовне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

| безкоштовне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування визначаються Кабінетом Міністрів України;

| користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталами, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

| щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

| першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;

| 75-відсоткова знижка від сплати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку від сплати, та додатково 10,5 кв. метри на сім'ю);

| 75-відсоткова знижка від сплати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання¹.

| 75-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення².

| першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов та першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом³.

грошова допомога

| одержання позики на будівництво, реконструкцію або капітальний ремонт житлових будинків і подвірних будівель, приєднання їх до інженерних мереж, комунікацій, а також позики на будівництво або придбання дачних будинків і благоустрій садових ділянок з погашенням її протягом 10 років починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва. Зазначені позики надаються у порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України;

| першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів з будівництва та експлуатації колективних гаражів, стоянок для транспортних засобів та їх технічного обслуговування, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків;

| учасникам бойових дій пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються у розмірі 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

| щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі, який визначається Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України;

| додатково учасникам бойових дій виплачується щомісячна цільова грошова допомога на прожиття у розмірі 40 грн. незалежно від розміру інших виплат, пенсій, надбавок тощо⁴;

| інвалідам війни та учасникам бойових дій, у яких щомісячний розмір пенсійних виплат (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством, крім пенсій за особливі заслуги перед Україною) не досягає в інвалідів війни I групи – 285 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи – 255, III групи – 165 відсотків, виплачується щомісячна державна адресна допомога до пенсії у сумі, що не вистачає до зазначених розмірів⁵

3/ Учасники бойових дій, які дістали поранення, контузію або каліцтво під час участі в бойових діях чи при виконанні обов'язків військової служби, забезпечуються житловою площею, у тому числі за рахунок житлової площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій, – протягом двох років з дня взяття на квартирний облік;

4/ Закон України «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни»

5/ Постанова КМУ «Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії інвалідам війни та учасникам бойових дій»

Розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність складає 949грн. (01.01.2015 – 30.11.2015), 1074грн. (01.12.2015 – 31.12.2015)

трудові

виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік; особам, звільненим з військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, надається щорічна відпустка повної тривалості до настання шестимісячного терміну безперервної роботи у перший рік роботи на даному підприємстві за бажанням працівника;

переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації; особам, звільненим з військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, надається переважне право на залишення на роботі при вивільненні працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці, а також додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню та наданні першого робочого місця;

військовослужбовці, особи начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, мають право на призначення дострокової пен-

сії за віком після досягнення чоловіками 55 років, жінками – 50 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років для чоловіків і не менше 20 років для жінок⁶;

час проходження військовослужбовцями військової служби в особливий період зараховується до їх вислуги років, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби⁷;

гарантоване збереження місця роботи, посади, середнього заробітку на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності з одночасним отриманням грошового забезпечення військовослужбовця⁹; вказані трудові гарантії також зберігаються за працівниками, які під час проходження військової служби отримали поранення (інші ушкодження здоров'я) та знаходяться на лікуванні у медичних закладах, а також потрапили у полон або визнані безвісно відсутніми, на строк до дня, наступного за днем їх взяття на військовий облік у районних (міських) військових комісаріатах після їх звільнення з військової служби у разі закінчення ними лікування у закладах охорони здоров'я незалежно від строку лікування, повернення з полону, появи їх після визнання безвісно відсутніми або до дня визнання судом їх померлими;

військовослужбовцям, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації,

на особливий період, грошове забезпечення виплачується в порядку та розмірах, встановлених для осіб офіцерського складу, осіб рядового сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом¹⁰;

6/ Закон України «Про загальнообов'язкове пенсійне страхування»;

7/ Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

8/ «Перехідні положення» Податкового кодексу України

9/ Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу», Кодекс законів про працю України

10/ Постанова Кабінету Міністрів України «Питання грошового забезпечення військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період»

11/ Закон України «Про вищу освіту»

інші соціальні

| безкоштовний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрішньорайонних, внутрішньо- та міжбласних незалежно від відстані та місця проживання;

| безкоштовний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, незалежно від наявності залізничного сполучення, або проїзд один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-відсотковою знижкою;

| звільнення від сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;

| позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків від тарифів вартості основних та 50 відсотків – додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлю-

ється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів;

| першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту;

| позачергове влаштування до закладів соціального захисту населення, а також обслуговування службами соціального захисту населення вдома. У разі неможливості здійснення такого обслуговування закладами соціального захисту населення, відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за цим ветераном війни, в порядку і розмірах, встановлених чинним законодавством;

| учасникам бойових дій на території інших держав надається право на позаконкурсний вступ до вищих навчальних закладів та переважне право на вступ до професійно-технічних навчальних закладів і на курси для одержання відповідних професій;

| самозайняті особи (фізичні особи-підприємці, особи, які провадять незалежну професійну діяльність), які мали або не мали найманих працівників, на весь період їх військової служби звільняються від

обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на доходи фізичних осіб, а також звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з єдиного податку⁸.

| поновлення студентів у відповідному навчальному закладі після демобілізації та продовження їх безкоштовного навчання на той термін, що залишився до кінця чергового періоду навчання і був завчасно оплачений ними до призову¹¹.

| військовослужбовцям з початку і до закінчення особливого періоду, а резервістам та військовозобов'язаним - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у тому числі банками та фізичними особами, а також відсотки за користування кредитом не нараховуються⁷.

Реабілітація учасників АТО

Закон України
«Про реабілітацію
інвалідів в Україні»

Для реабілітації учасників АТО (а також мирних громадян, які проживали в районах проведення антитерористичної операції, за умови, якщо такими особами не вчинено кримінальних правопорушень) держава гарантує **безкоштовне забезпечення**:

- | виробами медичного призначення, технічними та іншими засобами реабілітації, включно з протезно-ортопедичними виробами, засобами для пересування та ін.;
- | послугами медичної реабілітації;
- | санаторно-курортним оздоровленням.

Засоби реабілітації надаються учасникам АТО **на підставі висновків** медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) про встановлення інвалідності або висновків лікарсько-консультативних комісій (ЛКК) лікувально-профілактичних закладів, або рішень військово-лікарських комісій (ВЛК) незалежно від встановлення їм інвалідності.

Перелік технічних та інших засобів реабілітації та порядок забезпечення ними інвалідів затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321.

Облік осіб, які мають право на безкоштовне забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації (далі – облік), ведуть **органи соціального захисту населення** за зареєстрованим місцем проживання осіб.

Для взяття на облік учасник АТО подає до органу соціального захисту населення наступні документи:

- | заява за формою, затвердженою Мінсоцполітики;
- | висновок МСЕК, ВЛК або ЛКК;
- | витяг з наказу командира військової частини (начальника територіального підрозділу) або довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва), видана командиром військової частини (начальником територіального підрозділу), з відомостями про участь в антитерористичній операції (для військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) та працівників Збройних Сил, Національної гвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців та працівників МВС, Управління державної охорони, Держспецзв'язку, інших утворених відповідно до законів військових формувань, яким не встановлено інвалідність);
- | довідка з місця роботи (для працівників підприємств, установ, організацій, які залучались та безпосередньо брали участь в антитерористичній операції в районах її проведення, яким не встановлено інвалідність);
- | посвідчення, яке підтверджує право особи на пільги (для ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і ветеранів державної пожежної охорони).

Особливості надання відпусток військовослужбовцям під час особливого періоду

Участь в АТО передбачає постійне перебування в умовах дуже високого психологічного та нервового навантаження. Задля того, щоб бійці мали можливість ефективно виконувати свої обов'язки і щоб в армії панував сприятливий морально-психологічний клімат, Верховна Рада надала військовим АТО право на **щорічні основні відпустки**. Ними можна скористатися в особливий період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або до моменту прийняття рішення про демобілізацію.

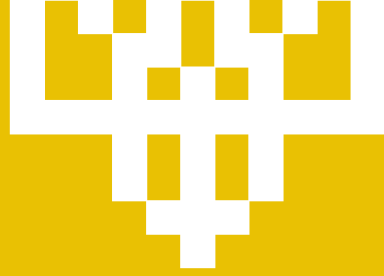
При цьому одночасно відсутніми можуть бути **не більше 30 відсотків** загальної чисельності військовослужбовців певної категорії відповідного підрозділу.

В особливий період **під час дії воєнного стану** військовослужбовцям можуть надаватися відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин зі збереженням грошового забезпечення тривалістю **не більш ніж 10 календарних днів**.

Надання військовослужбовцям у вищезазначені періоди **інших видів відпусток**, крім відпусток військовослужбовцям-жінкам у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а у разі якщо дитина потребує домашнього догляду, – тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш ніж до досягнення нею шестирічного віку, а також відпусток у зв'язку з хворобою або для лікування після тяжкого поранення за висновком (постановою) військово-лікарської комісії, **припиняється**.

Закон України
«Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Військовослужбовцям, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та підлягають звільненню з військової служби у порядку та терміни, визначені рішенням Президента України або у зв'язку з оголошенням демобілізації, надається відпустка з розрахунку 1/12 частини тривалості відпустки, на яку вони мають право відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», за кожний повний місяць служби в році звільнення. При цьому, якщо тривалість відпустки таких військовослужбовців становить більш ніж 10 календарних днів, їм оплачується вартість проїзду до місця проведення відпустки в межах України.

У рік звільнення військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та підлягають звільненню з військової служби у порядку та терміни, визначені рішенням Президента України або у зв'язку з оголошенням демобілізації, зі служби у разі невикористання ними щорічної основної відпустки їм виплачується грошова компенсація за всі невикористані дні щорічної основної відпустки.

У разі звільнення військовослужбовця, який проходить військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та підлягає звільненню з військової служби у порядку та терміни, визначені рішенням Президента України або у зв'язку з оголошенням демобілізації, до закінчення календарного року, за який він вже використав щорічну основну відпустку, провадиться відрахування із грошового забезпечення за дні відпустки, що були використані в рахунок тієї частини календарного року, яка залишилася після звільнення військовослужбовця.

На вищезазначених військовослужбовців, які підлягають звільненню, поширюються наступні гарантії:

| у разі смерті військовослужбовця відрахування з його грошового забезпечення за використані дні відпустки не провадяться;

| військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової військової служби, накази про звільнення яких підписано в минулому році, але не виключеним із списків військової частини, відпустки за період служби в поточному році не надаються.

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Особливості виплати винагорода військовослужбовцям під час проведення АТО

За безпосередню участь в АТО військовослужбовцям виплачується винагорода у розмірі **100% від місячного грошового забезпечення, але не менше 3000 гривень на місяць**. У разі участі в АТО менше одного календарного місяця, розмір визначається пропорційно до днів участі.

Винагорода також виплачується під час перебування на стаціонарному лікуванні після отриманих під час АТО поранень.

Безпосередня участь у здійсненні заходів правопорядку або у відбитті збройного нападу повинна бути підтверджена відповідними документами (наказ командира, журнал бойових дій, бойове донесення, постова відомість тощо).

За успішне виконання бойового завдання виплачується додаткова нагорода підрозділу. Результати виконання бойового завдання визначаються на підставі:

— **документа** вищого органу військового управління про постановку бойового завдання, бойового наказу командира частини,

— **журналу бойових дій та звітного документа військової частини** про виконання бойового завдання, в якому вказується кожен військовослужбовець, який брав участь у виконанні

— **наказу штабу АТО** щодо оцінки результатів виконання бойового завдання.

Додаткова винагорода **розраховується командиром** між підпорядкованими підрозділами із зазначенням у наказі розміру винагороди для кожної конкретної особи. Про виплату додаткової винагороди за успішне виконання бойового завдання видається **наказ командира військової частини**.

За безпосередню участь в бойових діях після видання бойового наказу військовослужбовцям виплачується додаткова **винагорода у розмірі 1 тисяча гривень за кожну добу** такої участі.

Безпосередня участь у бойових діях — це виконання військовослужбовцями військової частини бойових завдань в умовах безпосереднього зіткнення з противником; виконання завдань ракетними військами та артилерією з вогневого ураження противника під час контрбатареїної боротьби; участь у веденні оперативної розвідки, здійсненні польотів в район проведення АТО та контррозвідувальне забезпечення військових формувань та правоохоронних органів у районі АТО в умовах безпосереднього зіткнення з противником.

Виплата зазначеної нагороди здійснюється на підставі підтвердження штабу АТО, бойового наказу, журналу бойових дій, бойового донесення та наказу командира військової частини.

Додаткова винагорода за знищення ворожої техніки виплачується підрозділу чи окремим особам за наявності трьох і більше документів, зокрема:

- | журналу бойових дій;
- | підсумкового бойового донесення командира підрозділу, який безпосередньо виконував завдання;
- | даних фото- та відеоспостереження з координатами місця знищення техніки, стосовно захопленої техніки — акт оприбуткування трофейного майна.

Додаткові винагороди виплачуються також військовослужбовцям, які під час виконання завдань були захоплені у полон, зникли безвісти чи загинули. У таких випадках винагорода виплачується членам сім'ї військовослужбовця.

Як отримати посвідчення «Інвалід війни» та одноразову грошову допомогу при пораненні, інвалідності чи смерті військовослужбовця

ЯК ОТРИМАТИ ПОСВІДЧЕННЯ «ІНВАЛІД ВІЙНИ»

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

Військовий госпіталь, або інший заклад охорони здоров'я:

| проводить лікування військовослужбовця від поранення (контузії, травми, каліцтва) або захворювання;

| видає військовослужбовцю «Виписний епікриз» та направляє до Військово-лікарської комісії для прийняття відповідного рішення.

Військово-лікарська комісія (ВЛК):

| встановлює причинний зв'язок поранення, контузії, травми, захворювання з виконанням обов'язків військової служби.

Медико-соціальна експертна комісія (МСЕК) встановлює інвалідність, або ступінь часткової втрати працездатності, без встановлення інвалідності, та видає відповідну Довідку.

Комісія Мініборони приймає рішення про призначення військовослужбовцю одноразової грошової допомоги в розмірі, який залежить від рішення МСЕК, та видає наказ про її виплату.

Управління праці та соціального захисту районної (міської) державної адміністрації встановлює статус та видає військовослужбовцю посвідчення «Інвалід війни».

ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА ПРИ ПОРАНЕННІ

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Надається:

| військовослужбовцю, інвалідність якого настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого ним під час виконання обов'язків військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням ним обов'язків військової служби, чи встановлення інвалідності особі після її звільнення з військової служби внаслідок зазначених причин;

| військовослужбовцю, інвалідність якого настала в

період проходження військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням ним військової служби, або встановлення особі, звільненій з військової служби, інвалідності не пізніше ніж через три місяці після звільнення її з військової служби чи після закінчення тримісячного строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження зазначеної служби;

| військовозобов'язаному або резервісту, якого призвано на

навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, інвалідність якого настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного військово-зобов'язаному чи резервісту під час виконання обов'язків військової служби або служби

у військовому резерві, або не пізніше ніж через три місяці після закінчення зборів, проходження служби у військовому резерві, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження таких зборів, служби у військовому резерві.

У разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності, одноразова грошова допомога виплачується залежно від ступеня втрати працездатності.

Одноразова виплата при травмі/контузії/каліцтві, що тягне за собою інвалідність, становить:

I група – 304 500 грн.
(у розмірі 250-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності)

II група – 243 600 грн.
(у розмірі 200-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності)

III група – 182 700 грн.
(у розмірі 150-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення інвалідності)

За часткової втрати працездатності внаслідок поранення в зоні АТО (без встановлення інвалідності) держава гарантує одноразову грошову виплату у розмірі від 60 900 грн. до 85 260 грн. (у 50-кратному або 70-кратному розмірі) залежно від ступеня втрати працездатності.

Розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб складає:

01.01.2015 – 30.11.2015
1218 грн.

01.12.2015 – 31.12.2015
1378 грн.

Документи, необхідні для отримання допомоги:

| заява про виплату одноразової грошової допомоги (стандартний бланк є у військкоматі або військовій частині);

| копія довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення відсотка та причинного зв'язку втрати працездатності або встановленої інвалідності (видається комісіями МСЕК Міністерства охорони здоров'я);

| копія довідки ВЛК, свідоцтва про хворобу (видається медичними установами, де проводилось лікування);

| копія довідки командира військової частини про причини та обставини поранення (контузії, травми або каліцтва), видається у військовій частині;

| витяг із наказу командира військової частини про виключення зі списків особового складу частини, а для військовослужбовців строкової військової служби – копія військового квитка (для звільнених із служби);

| копії сторінок паспорта отримувача одноразової допомоги з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації;

| копія ідентифікаційного коду отримувача;

| номер власного банківського рахунку.

Процедура призначення одноразової виплати:

| звернення з документами у обласний військовий комісаріат (військовослужбовці – у військову частину);

| комплект документів перевіряється та надсилається за належністю у Департамент фінансів Міністерства оборони України для розгляду їх Комісією Міністерства оборони України з розгляду питань, пов'язаних із призначенням і виплатою одноразової допомоги;

| перевірені фахівцями документи розглядаються комісією та подаються міністру оборони України для прийняття рішення про призначення одноразової допомоги;

| після прийняття рішення міністром оборони України кошти надсилаються у обласний військовий комісаріат (військову частину), до якого були подані документи, для виплати одноразової допомоги отримувачам.

Виплата одноразової допомоги проводиться у порядку черговості відповідно до дати подання документів після отримання Міністерством оборони коштів, передбачених на ці цілі.

Додатково інвалідам війни виплачується щомісячна цільова грошова допомога на прожиття:

| інвалідам війни I групи у розмірі 70 гривень;

| інвалідам війни II та III груп у розмірі 50 гривень,

незалежно від розміру інших виплат, пенсій та надбавок тощо.

Закон України «Про поліпшення матеріально-го становища учасників бойових дій та інвалідів війни»

ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА У РАЗІ СМЕРТІ

Одноразова грошова допомога у разі смерті військовослужбовця призначається і виплачується **у розмірі 500-кратного прожиткового мінімуму**, встановленого законом для працездатних осіб **(609 000 грн.)**.

Така допомога **виплачується рівними частинами** членам сім'ї, батькам та утриманцям загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного чи резервіста.

Якщо одна із зазначених осіб **відмовляється** від отримання одноразової грошової допомоги у разі смерті військовослужбовця, її частка **розподіляється між іншими особами**, які мають право на її отримання.

Заява про відмову від отримання одноразової грошової допомоги у разі смерті військовослужбовця має бути **нотаріально засвідчена у встановленому законодавством порядку**.

Заяви про отримання відповідних виплат подаються до **за місцем проходження служби** (зборів) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста або уповноваженим структурним підрозділом державних органів, на які покладаються функції щодо підготовки необхідних для призначення пенсії документів.

Документи, необхідні для отримання одноразової грошової допомоги у разі смерті військовослужбовця:

| свідоцтво про смерть військовослужбовця;

| додатково подається «Лікарське свідоцтво про смерть», у якому зазначаються обставини смерті + в графі 9 кодується причина смерті (код 8, якщо основна причина смерті пов'язана з військовими операціями);

| «повідомлення про смерть», що оформлюється військовою частиною, в якій проходив службу загиблий, відповідно до «Інструкції про організацію поховань військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби»;

| заява кожного повнолітнього члена сім'ї, батьків та утриманців загиблого (померлого), які мають право на отримання допомоги, а у разі наявності неповнолітніх дітей - іншого з батьків або опікунів чи піклувальників дітей про виплату одноразової грошової допомоги;

| витяг з наказу про виключення загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста із списків особового складу військової частини (підрозділу, органу);

| витяг з особової справи про склад сім'ї військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста, призваного на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військово-му резерві.

До заяви кожного з родичів додаються копії:

| документа, що свідчить про причини та обставини загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста, зокрема про те, що вона не пов'язана з вчиненням кримінального чи адміністративного правопорушення або не є наслідком вчинення ним дій у стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння, або навмисного спричинення собі тілесного ушкодження чи самогубства;

| свідоцтва про смерть військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста;

| свідоцтва про народження військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста - для виплати одноразової грошової допомоги батькам загиблого (померлого);

| свідоцтва про шлюб – для виплати грошової допомоги дружині (чоловікові);

| довідки органу реєстрації або відповідного житлово-експлуатаційного підприємства, організації чи органу місцевого самоврядування про склад сім'ї військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста;

| сторінок паспортів повнолітніх членів сім'ї з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації;

| свідоцтва про народження дитини – для виплати одноразової грошової допомоги дитині;

| документа, що засвідчує реєстрацію фізичної особи у Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків, виданого органом доходів і зборів (для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, офіційно повідомила про це відповідний орган доходів і зборів та має відмітку в паспорті громадянина України, – копію сторінки паспорта з такою відміткою);

| рішення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті, сільської, селищної ради або суду про встановлення над дитиною-сиротою, дитиною, позбавленою батьківського піклування, опіки, піклування (у разі здійснення опіки або піклування над дітьми військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста);

| рішення суду або нотаріально посвідченого правочину, що підтверджуватиме факт перебування заявника на утриманні загиблого (померлого) (надають особи, які не були членами сім'ї загиблого (померлого), але перебували на його утриманні).

Рішення про відмову у наданні грошової допомоги може бути оскаржене в судовому порядку.

ДОПОМОГА НА ПОХОВАННЯ

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Закон України
«Про поховання і похоронну справу»

Військовій формування, військовослужбовці яких загинули чи померли в період проходження військової служби, подають їх сім'ям і батькам допомогу в проведенні похорону і **компенсують матеріальні витрати** на ритуальні послуги та на спорудження пам'ятників у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Збройні Сили України та інші утворені відповідно до закону військовій формування надають допомогу в проведенні поховання померлих сім'ям, батькам або іншим особам, які зобов'язалися поховати померлих військовослужбовців, осіб начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, осіб начальницького і рядового складу податкової міліції, які померли (загинули) під час проходження служби (виконання службових обов'язків), **компенсують матеріальні витрати** на ритуальні послуги та на спорудження надгробків у порядку та розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кабінет Міністрів України зобов'язав військовій формування та Державну спеціальну службу транспорту надавати сім'ям і батькам військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, допомогу в проведенні поховання і компенсувати матеріальні витрати на ритуальні послуги та спорудження надгробків у розмірі **500 гривень**.

Постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2000 № 829 «Про грошове забезпечення військовослужбовців»

Як військово-службовцю оформити пенсію

Військова частина:

- | оформлює особову справу (витяг з наказу про звільнення, витяг з наказу про виключення зі списків особового складу, розрахунок вислуги років на пенсію, закриття послужного списку);
- | видає грошовий атестат та довідку про розмір грошового забезпечення військовослужбовця за 24 місяці служби;
- | надсилає перший примірник особової справи до військового комісаріату.

Особа, звільнена з військової служби, подає до районного військового комісаріату наступні документи:

- | заяву;
- | грошовий атестат;
- | довідку про розмір грошового забезпечення за останні 24 місяці служби;
- | фотокартку 3x4 см (матову);
- | реквізити карткового рахунку, відкритого в Ощадбанку;
- | копію паспорту – 2 шт.;
- | копії посвідчень про пільги.

Військовослужбовці та члени їх сімей мають право на **пенсію за вислугу років, по інвалідності та пенсію у разі втрати годувальника**. Умови, норми і порядок призначення цих пенсій встановлені у Законі України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Розмір пенсійного забезпечення військовослужбовців за призовом під час мобілізації, на особливий період, обраховується з урахуванням їх вислуги років на момент демобілізації. При цьому розмір вже встановленої пенсії не може бути зменшений.

Військовий комісаріат:

- | оформлює подання для призначення пенсії та подає документи до місцевого органу Пенсійного фонду України;
- | встановлює статус та видає посвідчення «Ветеран військової служби».

Органи пенсійного фонду України:

- | призначають і виплачують пенсію;
- | видають пенсійне посвідчення.

Як членам сім'ї учасника АТО отримати допомогу в місцевих органах державної влади і самоврядування

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

У разі:

| загибелі (смерті) військовослужбовця під час виконання ним обов'язків військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням ним обов'язків військової служби;

| смерті військовослужбовця, що настала в період проходження ним військової служби або внаслідок захворювання чи нещасного випадку, що мали місце в період проходження ним військової служби;

| загибелі (смерті) військовозобов'язаного або резервіста, якого призвано на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, що настала під час виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві;

право на призначення та отримання грошової допомоги мають:

| члени його сім'ї;

| батьки та утриманці загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста.

Таким особам відповідно видаються посвідчення з написом «Посвідчення члена сім'ї загиблого».

Дітям загиблих осіб до досягнення ними 16-річного віку передбачені законодавством пільги надаються на підставі довідки, що видається матері (або іншому повнолітньому члену сім'ї загиблої особи, або опікуну) за місцем реєстрації дитини.

«Посвідчення члена сім'ї загиблого» видаються органами соціального захисту населення за місцем реєстрації громадянина.

Причинний зв'язок загибелі встановлюється військово-лікарськими комісіями. Для отримання відповідного висновку військово-лікарської комісії **необхідно звернутися до військового комісаріату за місцем реєстрації.**

Непрацездатні члени сімей загиблих або померлих військовослужбовців, які перебували на їхньому утриманні, мають право на пенсію у разі втрати годувальника. При цьому, незалежно від перебування на утриманні годувальника пенсія призначається:

| непрацездатним дітям;

| непрацездатним батькам і дружині (чоловікові), якщо вони після смерті годувальника втратили джерело засобів до існування, а також

Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

І непрацездатним батькам і дружині (чоловікові) військовослужбовців, які загинули чи померли.

Батьки військовослужбовців, інших осіб, які загинули (померли) у період проходження військової служби (виконання службових обов'язків) мають право на призначення дострокової пенсії за віком, після досягнення чоловіками 55 років, жінками – 50 років, за наявності страхового стажу не менше 25 років – для чоловіків і не менше 20 років – для жінок.

Членам сімей військовослужбовців, які проходять військову службу в особливий період, гарантується виплата грошового забезпечення цих військовослужбовців у разі неможливості його отримання ними під час участі у бойових діях та операціях (у разі їх захоплення в полон або взяття заручниками, а також якщо вони інтерновані в нейтральних державах або безвісно відсутні).

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Як учасники АТО можуть отримати безоплатну правову допомогу

З 01.07.2015 держава забезпечує надання безоплатної вторинної правової допомоги (БВПД) всім категоріям осіб, визначеним Законом України «Про безоплатну правову допомогу», у повному обсязі.

Безоплатна вторинна правова допомога – це вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя, та включає в себе наступні види правових послуг:

- | захист;
- | здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- | складення документів процесуального характеру.

Право на отримання вказаних правових послуг стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом, отримують також **учасники АТО, які отримали статус учасника бойових дій.**

Організацією надання БВПД у цивільних та адміністративних справах займатимуться 100 місцевих центрів з надання БВПД, **які розпочнуть роботу на всій території України з 01.07.2015.** Для підтвердження статусу учасника АТО при зверненні до місцевого центру з надання БВПД необхідно буде мати при собі посвідчення учасника бойових дій встановленого зразка.

Інформація про надання БВПД учасникам АТО у цивільних та адміністративних справах та контактні дані новостворених центрів розміщуватимуться на веб-сайтах регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, посилання на які наведено в розділі «Контактна інформація».

Список використаних нормативно-правових актів

| Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII.

| Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

| Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 № 3551-XII.

| Закон України «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни» від 16.03.2004 № 1603-IV.

| Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV.

| Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20.12.1991 № 2011-XII.

| Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» від 06.10.2005 № 2961-IV.

| Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 № 1102-IV.

| Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» від 09.04.1992 № 2262-XII.

| Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25.03.1992 № 2232-XII.

| Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

| Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 № 3460-VI.

| Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України»

від 14.04.2014 № 405/2014.
| Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення» від 20.08.2014 № 413.

| Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії інвалідам війни та учасникам бойових дій» від 28.07.2010 № 656.

| Постанова Кабінету Міністрів України «Про грошове забезпечення військовослужбовців» від 22.05.2000 № 829.

| Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни» від 12.05.1994 № 302.

| Постанова Кабінету Міністрів України «Питання грошового забезпечення військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період» від 09.04.2014 № 111.

| Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві» від 25.12.2013 № 975.

| Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів» від 05.04.2012 № 321.

Контактна інформація

Громадські приймальні Української
Гельсінської спілки з прав людини в Україні

helsinki.org.ua/index.php?r=1.3.2

Координаційний центр з надання правової допомоги
при Міністерстві юстиції України

04053, м. Київ, вул. Артема, 73,
офіс 312

+380 44 486 71 06

www.legalaid.gov.ua

info@legalaid.gov.ua

(Актуальні контактні дані **центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги** можна знайти на веб-сайті Координаційного центру з надання правової допомоги при Міністерстві юстиції України за посиланням: www.legalaid.gov.ua/ua/tsentry-z-nadannia-bezoplatnoi-vtorynnoi-pravovoi-dopomohy/)

01001, м. Київ,
провулок Музейний, 12

+380 44 281 08 50

+380 44 281 08 48

control@dsvv.gov.ua

Державна служба у справах ветеранів війни та учасників АТО

Урядова гаряча лінія

0 800 507 309

Секретаріат Уповноваженого з прав людини

+380 44 253 69 23

Гаряча лінія Міноборони

+380 44 454 41 36

щодня з 9:00 до 18:00

Гаряча лінія МВС

+380 44 254 91 02,

0 800 50 02 02 цілодобово

Гаряча лінія для членів сімей учасників АТО

+380 44 255 69 55

щодня з 8:00 до 20:00

Антитерористичний центр СБУ

+380 44 503 05 21

Комісія при Міноборони

+380 44 454 43 37

Департамент кадрової політики Міноборони

03168, м. Київ,

пр-т Повітрофлотський, 6

+380 44 244 08 22

Довідкові матеріали Міноборони:

«До уваги військовослужбовців»

www.mil.gov.ua/ministry/aktualno/do-uvagi-vijskovosluzhbovcziv/

«Соціальні гарантії учасникам АТО»

www.mil.gov.ua/ministry/aktualno/do-uvagi-vijskovosluzhbovcziv/coczialni-garantii-uchasnikam-ato

Міністерство соціальної політики України

01601, м. Київ, вул.

Еспланадна, 8/10

+380 44 289 66 89;

+380 44 226 24 45

Гаряча лінія: 0 800 501 892

www.misp.gov.ua

**Контактні дані
міжвідомчої
комісії:**

01001, м. Київ,
пров. Музейний, 12
+380 44 281 08 54;
+380 44 281 08 44

**Контактні
дані відомчих
комісій:**

Міністерство оборони України:

Комісія Міністерства оборони України з питань визначення учасників бойових дій

03168, м. Київ, пр-т
Повітрофлотський, 6
+380 44 271 36 58

Міністерство внутрішніх справ:

Центральна комісія МВС з розгляду питань пов'язаних з установленням статусу учасника бойових дій
*Секретар комісії Дзюба Вадим Георгійович
Слотвінська Олена Мічеславівна*

01024, м. Київ, вул. Академіка
Богомольця 10

тел.: +380 44 254 78 51
тел.: +380 44 256 11 75

(Прийом документів здійснюється через
Департамент режимно-секретного та
документального забезпечення МВС)

Служба зовнішньої розвідки України:

Комісія з питань розгляду матеріалів
про визначення учасників бойових дій
Секретар комісії Стульніков Андрій Вікторович

тел.: +380 44 481 62 09

Міністерство інфраструктури України:

Комісія з питань розгляду матеріалів
про визначення учасників бойових дій

01135, м. Київ, пр-т Перемоги,
14, кімната 805
+380 44 351 41 56

Адміністрація державної спеціальної служби транспорту:

Комісія з питань розгляду матеріалів
про визначення учасниками бойових дій
Секретар полковник Іскрик Михайло Сергійович

02094, м. Київ, вул.
Магнітогорська, 5
+380 44 292 83 14
тел.: +380 44 292 55 75
admindsst@dsst.gov.ua

Державна пенітенціарна служба України:

Комісія з питань розгляду матеріалів
про визнання учасниками бойових дій
Відповідальний виконавець Троян Л.М.

04050, м. Київ, вул.
Мельникова, 81

тел.: +380 44 207 34 58

(На сайті ДПтСУ створено окремий розділ
«Соціальний захист учасників АТО»)

Управління державної охорони України:

Комісія з питань розгляду матеріалів
про визнання учасниками бойових дій
Відповідальна особа Телегін Максим Володимирович

01021, м. Київ, вул.
Садова 1/14, кабінет 24

+380 44 254 04 56

(Працює щоденно з понеділка по
п'ятницю з 9:00 до 18:00)

Державна прикордонна служба України:

Комісія з питань розгляду матеріалів
про визнання учасниками бойових дій
Секретар комісії полковник Грахов Володимир Альбертович

01601, м. Київ-601, вул.
Володимирська, 26

тел.: +380 44 527 62 74

**Контакти
партнерських
правозахисних
організацій:**

Правозахисна Група «СІЧ»

pgsichdnipro@gmail.com
www.facebook.com/pgsich

м. Дніпропетровськ,
вул. Комсомольська, буд. 58, кв. 309
Телефони приймальні:
+380 56 767 39 87, +380 94 911 09 87,
+380 95 865 14 19, +380 97 378 61 98

м. Краматорськ:
+380 50 606 50 07,
dontechno@ukr.net

м. Запоріжжя: +380 97 984 29 36

Юридичне об'єднання «Юридична сотня»

+38 093 029 11 91
volunteerslh@gmail.com
www.legal100.pp.ua
Facebook: ЮРИДИЧНА СОТНЯ

Гаряча лінія «Юридичної сотні», ініціативної групи «Юристи та адвокати АТО», благодійного фонду «Коло» та Асоціації правників України
0 800 30 00 21 з 8:00 до 20:00 без вихідних

Товариство ветеранів АТО

м. Київ, вул. Предславінська, 12
+38 097 519 60 03
veteranyato@gmail.com
Facebook: Товариство Ветеранів АТО

**Спілка учасників, ветеранів,
інвалідів АТО та бойових дій «СувіАТО»**

+38 093 390 61 03
suviato@ukr.net
Facebook: Спілка Учасників, Ветеранів,
Інвалідів АТО та бойових дій - СувіАТО

**Всеукраїнська громадська організація
«Асоціація правників України»**

м. Київ, вул. Межигірська, 5, оф. 15
Гаряча лінія: +380 44 492 88 48
www.helpato.com.ua
legal@uba.ua

Надруковано:

Українська Гельсінська спілка з прав людини

04070, м. Київ, вул. Фролівська, 3/34,
3-й поверх (метро Конtrakтова площа)
Телефон приймальні: +380 44 417 41 18
Телефон юриста: +380 44 383 95 19

Адреса для листування:

Українська Гельсінська спілка з прав людини
Прізвище особи, на яку адресується лист,
а/с 100, м. Київ, 04071

Менеджери проекту:

Агнешка Гуральська
Мар'ян Присяжнюк

agnieszka.goralska@odfoundation.eu
marian.prysiazhniuk@odfoundation.eu

Координатори проекту:

Людмила Козловська
Максим Щербатюк

lyudmylakozylovska@odfoundation.eu
shcherbatyuk.max@gmail.com

Автори:

Тамара Комісарова
Оксана Регейло

tamara.komissarova@odfoundation.eu
oksana0210@gmail.com

Співавтори:

Лідія Левіцька
Ганна Кундеревич

lidiya.levitskaya@odfoundation.eu
a.kunderewicz@gmail.com

Редактори:

Галина Вальчишин
Крістіна Падінкер

galyna.valchyshyn@odfoundation.eu
c.padinker@odfoundation.eu

Графічний дизайн:

Євгенія Мелеховець

www.melekhovets.com

Графічний супервайзер:

Вікторія Жуган

viktorii.zuhan@odfoundation.eu

Issued by:

Open Dialogue Foundation

al. J. Ch. Szucha 11a/21

00-580 Warszawa, Polska

+48 22 307 11 22

Видано:

Фундація «Відкритий Діалог»

вул. Банкова 1/10, оф. 5

01024 Київ, Україна

odfoundation@odfoundation.eu

www.odfoundation.eu

ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ

Фундація «Відкритий Діалог» була заснована в Польщі в 2009 році з ініціативи Людмили Козловської, яка зараз займає посаду Президента Фундації. Установчі цілі Фундації включають захист прав людини, демократії та верховенства права на пострадянському просторі, з особливою увагою до найбільших країн СНД: Росії, Казахстану та України.

Фундація переслідує свої цілі шляхом організації спостережних місій, включаючи спостереження за виборами та моніторинг ситуації з дотриманням прав людини в країнах СНД. За результатами спостережень Фундація випускає звіти і поширює їх серед інституцій ЄС, ОБСЄ та інших міжнародних організацій, міністерств закордонних справ та парламентів країн ЄС, аналітичних центрів та медіа.

На додаток до наглядової і аналітичної діяльності, Фундація активно співпрацює з членами парламентів, які беруть участь у зовнішній політиці, займаються проблемою дотримання прав людини і взаємин з країнами СНД, для того, щоб підтримати процес демократизації та лібералізації внутрішніх політик на пострадянському просторі. Важливою сферою діяльності Фундації також є підтримка програм для політичних в'язнів та біженців. Особливу увагу Фундації зосереджено на найбільших країнах Співдружності Незалежних Держав: Росії, Україні та Казахстані.

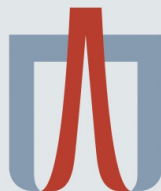
Матеріал опубліковано:
Громадська спілка «Фундація
«Відкритий Діалог»

SWEDEN

Ця публікація здійснюється за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку. За зміст публікації відповідають лише Українська Гельсінська спілка з прав людини і Фондація «Відкритий Діалог», та її за жодних обставин не можна вважати такою, що відбиває позицію уряду Швеції та Шведського агентства міжнародного розвитку.

This publication has been produced with the financial assistance of the SIDA. The contents of this publication are the sole responsibility of Ukrainian Helsinki Human Rights Union and The Open Dialog Foundation, and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the Swedish government and SIDA.

**Українська
Гельсінська
спілка з прав людини**

WWW.HELSINKI.ORG.UA

Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) – найбільша асоціація правозахисних організацій України. Спілка об'єднує 29 правозахисних недержавних організацій. Метою діяльності УГСПЛ є захист прав людини.

УГСПЛ вважає себе частиною гельсінського руху і продовжувачем традицій та діяльності Української Гельсінської групи сприяння виконанню Гельсінських угод – УГГ. Українська Гельсінська спілка з прав людини була створена 1 квітня 2004 року. Спілка є неприбутковою та неполітичною організацією.

Друк:

СПД Кудла Галина Ярославівна
Код ЄДРПОУ 2845708000
Тираж 200 екземплярів

